

Czwartek, 25 października 2018 r.

P8_TA(2018)0436

Sytuacja w Wenezueli

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2018 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli (2018/2891(RSP))

(2020/C 345/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Wenezueli, w szczególności rezolucję z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie prześladowań demokratycznej opozycji w Wenezueli ⁽²⁾, rezolucję z dnia 12 marca 2015 r. ⁽³⁾, 8 czerwca 2016 r. ⁽⁴⁾, 27 kwietnia 2017 r. ⁽⁵⁾ i 8 lutego 2018 r. ⁽⁶⁾ w sprawie sytuacji w Wenezueli, rezolucję z dnia 3 maja 2018 r. w sprawie wyborów w Wenezueli ⁽⁷⁾ oraz rezolucję z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie kryzysu migracyjnego oraz sytuacji humanitarnej w Wenezueli i na jej granicach lądowych z Kolumbią i Brazylią ⁽⁸⁾,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych,
  - uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK),
  - uwzględniając oświadczenie prokurator Międzynarodowego Trybunału Karnego Fatou Bensoudy z dnia 8 lutego 2018 r. o wszczęciu postępowania wstępnego w sprawie sytuacji na Filipinach i w Wenezueli oraz z dnia 27 września 2018 r. o wniesieniu przez grupę sześciu państw-stron sprawy dotyczącej sytuacji w Wenezueli,
  - uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 15 października 2018 r.,
  - uwzględniając mianowanie w dniu 19 września 2018 r. Eduardo Steina na stanowisko wspólnego specjalnego przedstawiciela Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) i Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) do spraw wenezuelskich uchodźców i migrantów w regionie,
  - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 9 października 2018 r. w sprawie śmierci radnego Fernando Albána w Wenezueli,
  - uwzględniając oświadczenie Komisji Spraw Zagranicznych i Podkomisji Praw Człowieka Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2018 r. w sprawie śmierci Fernando Albána,
  - uwzględniając sprawozdanie z wyjazdu delegacji przedstawicieli Parlamentu Europejskiego, którego przedmiotem był kryzys migracyjny oraz sytuacja humanitarna w Wenezueli i na jej granicach lądowych z Kolumbią i Brazylią,
  - uwzględniając swoją decyzję o przyznaniu Nagrody im. Sacharowa za 2017 r. opozycji demokratycznej i więźniom politycznym w Wenezueli;
  - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że sytuacja w zakresie praw człowieka, demokracji i praworządności w Wenezueli nadal poważnie się pogarsza; mając na uwadze, że w wyniku kryzysu politycznego Wenezuela stoi w obliczu bezprecedensowego kryzysu społecznego, gospodarczego i humanitarnego, który spowodował ogromną liczbę ofiar śmiertelnych i zmusił 2,3 mln osób do ucieczki z kraju;

⁽¹⁾ Dz.U. C 285 z 29.8.2017, s. 145.

⁽²⁾ Dz.U. C 294 z 12.8.2016, s. 21.

⁽³⁾ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 190.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 101.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 137.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0041.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0199.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0313.

Czwartek, 25 października 2018 r.

- B. mając na uwadze, że 87 % ludności Wenezueli żyje w ubóstwie, a poziom skrajnego ubóstwa wynosi 61,2 %; mając na uwadze, że umieralność matek wzrosła o 60 %, zaś niemowląt o 30 %; mając na uwadze, że 89 % Wenezuelczyków nie ma pieniędzy na zakup wystarczającej ilości żywności dla swoich rodzin; mając na uwadze, że według przewidywań MFW inflacja powinna osiągnąć poziom 1,4 mln % w 2018 r. i 10 mln % w 2019 r.;
- C. mając na uwadze, że pomimo gotowości społeczności międzynarodowej rząd Wenezueli niestety uporczywie odmawia otwartego przyjmowania międzynarodowej pomocy humanitarnej i ułatwienia jej dystrybucji, a tym samym zaniedbuje wszelką odpowiedzialność względem swoich obywateli;
- D. mając na uwadze, że według doniesień wenezuelski polityk opozycyjny Fernando Albán był torturowany i został zamordowany 8 października 2018 r. w siedzibie Boliwariańskiej Krajowej Służby Wywiadu (SEBIN), wenezuelskiej policji politycznej; mając na uwadze, że pomimo apeli ze strony ONZ i UE władze odmówiły zgody na przeprowadzenie niezależnego dochodzenia w sprawie przyczyn jego śmierci, w tym na przeprowadzenie sekcji zwłok przez niezależny międzynarodowy zespół medycyny sądowej; mając na uwadze, że Fernando Albán był przetrzymywany w siedzibie SEBIN, za co władze Wenezueli muszą zostać pociągnięte do odpowiedzialności;
- E. mając na uwadze, że 13 października 2018 r. laureat Nagrody im. Sacharowa za 2017 r. Lorent Saleh został zwolniony, zawieszony bezpośrednio na lotnisko i natychmiast przymusowo wydalony do Hiszpanii; mając na uwadze, że Lorent Saleh przez cztery lata przebywał w więzieniu, gdzie poddawany był strasznym torturom, przetrzymywano go bez procesu, a postępowanie przed sądem w jego sprawie odkładano co najmniej 53 razy; mając na uwadze, że jego relacje, a także relacje wielu innych ofiar potwierdzają systematyczne represje oraz okrutne i niehumanitarne traktowanie więźniów politycznych w Wenezueli;
- F. mając na uwadze, że w więzieniach w Wenezueli w dalszym ciągu przebywa ponad dwustu więźniów politycznych; mając na uwadze, że członek Zgromadzenia Narodowego Juan Recasens wzostał bezpodstawnie aresztowany i poddany torturom oraz pozostaje w odosobnieniu, co stanowi trwałe i nielegalne naruszenie jego immunitetu politycznego;
- G. mając na uwadze, że wobec byłego przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego i laureata Nagrody Sacharowa za 2017 r. Julio Borgesa, byłej prokurator generalnej Luisy Ortegi Diaz i byłego prokuratora Ministerstwa Spraw Publicznych Wenezueli Zaira Mundaraya Rodrigueza wysunięto bezpodstawne oskarżenia o udział w próbie spisku mającego na celu zabójstwo prezydenta Wenezueli Nicolásu Maduro; mając na uwadze, że władze Wenezueli za pośrednictwem Interpolu wydały międzynarodowy nakaz aresztowania tych trzech osób;
- H. mając na uwadze, że w Wenezueli panuje atmosfera narastającej przemocy i całkowitej bezkarności, co wynika z faktu, że władze nie pociągnęły do odpowiedzialności sprawców poważnych naruszeń praw człowieka, w tym zabójstw, a także ze stosowania nadmiernej przemocy wobec demonstrantów, arbitralnych zatrzymań, tortur oraz innego poniżającego i niehumanitarnego traktowania, jak również przemocy o charakterze przestępczym;
- I. mając na uwadze, że 8 lutego 2018 r. prokurator MTK wszczął postępowanie wstępne w sprawie sytuacji w Wenezueli; mając na uwadze, że 27 września 2018 r. grupa sześciu państw-stron Rzymskiego Statutu MTK (Argentyna, Kanada, Kolumbia, Chile, Paragwaj i Peru) wniosła o wszczęcie przez prokuratora dochodzenia w sprawie zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych na terytorium Wenezueli; mając na uwadze, że również Francja i Kostaryka poparły wniosek o takie dochodzenie; mając na uwadze, że jest to pierwsze w historii wniesienie sprawy przez grupę państw-stron w związku z sytuacją panującą na terytorium innego państwa-strony; mając na uwadze, że Parlament Europejski dwukrotnie apelował o to samo – w rezolucji z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli oraz w rezolucji z dnia 13 września 2017 r. w sprawie stosunków politycznych UE z Ameryką Łacińską⁽¹⁾;
- J. mając na uwadze, że 13 listopada 2017 r. Rada postanowiła nałożyć na Wenezuelę embargo na broń i sprzęt, który mógłby zostać użyty do represji wewnętrznych; mając na uwadze, że 22 stycznia 2018 r. w reakcji na nieprzestrzeganie zasad demokratycznych Rada jednogłośnie postanowiła objąć siedem osób piastujących urzędy państwowe w Wenezueli sankcjami w postaci środków ograniczających, takich jak zakaz podróży i zamrożenie aktywów; mając na uwadze, że 25 czerwca 2018 r. rozszerzono te sankcje na kolejnych jedenastu urzędników wenezuelskich odpowiedzialnych za łamanie praw człowieka oraz podważanie demokracji i praworządności;
- K. mając na uwadze, że UE wraz z innymi organami demokratycznymi nie uznała ani wyborów prezydenckich, ani wyborów do Narodowego Zgromadzenia Konstytucyjnego, ani też władz powołanych w wyniku tych bezprawnych procesów; mając na uwadze, że Krajowa Rada Wyborcza (CNE) wyznaczyła dzień 9 grudnia 2018 r. jako datę wyborów do krajowych rad gmin; mając na uwadze, że największe opozycyjne partie polityczne, Acción Democrática (AD), Primero Justicia (PJ), Un Nuevo Tiempo (UNT) i Voluntad Popular, nie będą mogły w nich uczestniczyć; mając na uwadze, że społeczność międzynarodowa nie zaakceptuje wyników wyborów w sytuacji, gdy przywódcy opozycji są uwięzieni, a partiom politycznym zakazano startowania w wyborach;

(1) Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 71.

Czwartek, 25 października 2018 r.

- L. mając na uwadze, że konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 15 października 2018 r. zawierają odniesienie do politycznego rozwiązania obecnego kryzysu poprzez zbadanie możliwości ustanowienia grupy kontaktowej, której celem byłoby promowanie inicjatywy prowadzonej wspólnie z kluczowymi partnerami regionalnymi i międzynarodowymi z myślą o stworzeniu warunków umożliwiających proces polityczny;
- M. mając na uwadze, że dwie próby nawiązania narodowego dialogu między rządem a opozycją – wspierane przez mediatorów watykańskich i międzynarodowych – w celu znalezienia wyjścia z kryzysu zakończyły się niepowodzeniem ze względu na brak powagi władz wenezuelskich, które koncentrowały się wyłącznie na próbach zyskania na czasie i zdobyciu międzynarodowego uznania;
1. przekazuje szczere wyrazy współczucia rodzinie i przyjaciołom Fernanda Albána; w związku z tym potępia zbrodnie popełnione przez władze Wenezueli i wzywa w tej szczególnej sprawie do natychmiastowego przeprowadzenia niezależnego dochodzenia skierowanego przeciw rządowi, w tym do przeprowadzenia sekcji zwłok przez niezależny międzynarodowy zespół medycyny sądowej; przypomina, że obowiązkiem państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa i integralności cielesnej wszystkich osób przebywających w areszcie;
  2. potępia stosowanie arbitralnych zatrzymań oraz nękanie metodami sądowymi i administracyjnymi w celu prześladowania tysięcy obrońców praw człowieka, wybranych w wyborach członków opozycji oraz członków niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego; apeluje do władz Wenezueli o położenie kresu wszelkim naruszeniom praw człowieka, o pociągnięcie sprawców do odpowiedzialności oraz o zagwarantowanie pełnego poszanowania wszystkich podstawowych wolności i praw człowieka;
  3. przypomina, że dwie wcześniejsze próby znalezienia politycznego rozwiązania kryzysu w Wenezueli – w drodze mediacji z Watykanem oraz w drodze narodowego dialogu politycznego prowadzonego w Dominikanie – zakończyły się fiaskiem;
  4. przypomina o wcześniejszym stanowisku Unii i Parlamentu, zgodnie z którym dalsze postępy w dialogu politycznym muszą być uzależnione od spełnienia następujących nienegocjowalnych warunków: natychmiastowe uwolnienie wszystkich więźniów politycznych i zaprzestanie stosowania tortur, złego traktowania i nękania przeciwników politycznych, obrońców praw człowieka i pokojowych demonstrantów; wybór nowej niezależnej Krajowej Rady Wyborczej przez Zgromadzenie Narodowe; przeprowadzenie wolnych i uczciwych wyborów zgodnie z międzynarodowymi standardami w celu zapewnienia wiarygodnego procesu wyborczego, w którym szanuje się pluralizm polityczny, i z udziałem demokratycznych obserwatorów międzynarodowych, a także uznanie uprawnień legalnego Zgromadzenia Narodowego i rozwiązanie Narodowego Zgromadzenia Konstytucyjnego;
  5. z zainteresowaniem odnotowuje konkluzje Rady dotyczące ewentualnego nawiązania kontaktów z partnerami regionalnymi i międzynarodowymi w celu zbadania możliwości ustanowienia grupy kontaktowej; przypomina w tym kontekście, że mediatorzy międzynarodowi lub członkowie grupy kontaktowej muszą być bezstronni i akceptowani przez obie strony; uważa, że celem tej mediacyjnej grupy kontaktowej powinno być wsparcie Wenezuelczyków, tak aby samodzielnie mogli znaleźć demokratyczne i polityczne rozwiązanie tego konfliktu w sposób pokojowy; zwraca uwagę wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel, że – badając możliwość utworzenia grupy kontaktowej – należy nawiązać kontakty z prawowitymi przedstawicielami wenezuelskiej opozycji demokratycznej w celu sprawdzenia, czy istnieje większość opowiadająca się za taką inicjatywą;
  6. w pełni popiera wstępne ustalenia MTK w sprawie rozlicznych przestępstw i aktów represji, jakich dopuścił się reżim wenezuelski wobec własnych obywateli; wzywa Unię i państwa członkowskie, aby przyłączyły się do inicjatywy państw-stron MTK, mającej na celu zbadanie przestępstw przeciwko ludzkości popełnionych przez rząd wenezuelski na terytorium Wenezueli i pociągnięcie winnych do odpowiedzialności; przypomina o zaangażowaniu UE w sprawę multilateralizmu – w ramach doktryny ONZ – i o roli MTK w walce z bezkarnością za poważne przestępstwa przeciwko ludzkości oraz w stawianiu sprawców przed wymiarem sprawiedliwości;
  7. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie przez UE dodatkowych, ukierunkowanych i odwracalnych sankcji, które nie przyniosą szkód ludności Wenezueli, z powodu przeprowadzenia w dniu 20 maja 2018 r. wyborów niezgodnych z prawem i nieuznanych przez społeczność międzynarodową; apeluje o zaostrenie tych sankcji, jeśli sytuacja w zakresie praw człowieka i demokracji w tym kraju będzie się w dalszym ciągu pogarszać;
  8. wyraża uznanie dla rządu kolumbijskiego w związku z szybką reakcją i wsparciem, jakiego udzielił wszystkim przybywającym Wenezuelczykom; wyraża również uznanie dla Brazylii, Peru i innych krajów w regionie, zwłaszcza tych, które podpisały deklarację z Quito w sprawie mobilności obywateli wenezuelskich, a także dla organizacji regionalnych i międzynarodowych, podmiotów prywatnych i publicznych, Kościoła Katolickiego i obywateli w całym regionie za ich aktywną pomoc i solidarność z wenezuelskimi migrantami i uchodźcami; wzywa państwa członkowskie stojące w obliczu napływu imigrantów z Wenezueli do zapewnienia im dostępu do podstawowych usług oraz do przyznania im tymczasowej ochrony i specjalnych praw pobytu;

Czwartek, 25 października 2018 r.

9. ponownie zwraca uwagę na bardzo niepokojące ustalenia delegacji z czerwca 2018 r. na granicach lądowych Kolumbii i Brazylii z Wenezuelą oraz wzywa do wysłania w 2019 r. delegacji ad hoc do Peru, aby dokonać oceny skutków wenezuelskiego kryzysu migracyjnego na miejscu; ponawia swój apel do władz Wenezueli, aby w trybie pilnym zezwoliły na niezakłócone przekazywanie pomocy humanitarnej do tego kraju, zapobiegając w ten sposób zaostreniu się kryzysu humanitarnego i sytuacji kryzysowej w zakresie zdrowia publicznego, a także wzywa do szybkiej reakcji w celu walki z niedożywieniem;

10. wzywa Radę i wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel do uruchomienia większych środków finansowych i pomocy w koordynacji z Eduardo Steinem, niedawno mianowanym wspólnym przedstawicielem UNHCR i IOM ds. wenezuelskich uchodźców i migrantów w regionie; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje jego powołanie, które wyraźnie odzwierciedla regionalną i globalną skalę kryzysu toczącego się w Wenezueli;

11. przypomina, że Interpol jest międzynarodową organizacją policyjną, której główne zadanie polega na zwalczaniu przestępczości międzynarodowej; wzywa Interpol, by dokładnie zbadał, czy oskarżenia rządu Wenezueli przeciwko Julio Borgesowi, Luisie Ortedze Diaz i Zairowi Mundarayowi Rodriguezowi mają podłoże czysto polityczne;

12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, rządowi i parlamentom Republiki Kolumbii, Republiki Brazylii, Republiki Peru, Euro-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu oraz sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich i Grupie z Limy.
